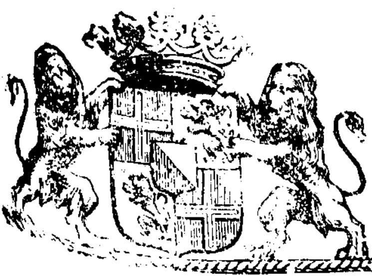
A. 1858. N°. 208.

VRIJDAG 3 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De Hoofd-Commissaris van Politie te Utrecht, brengt hiermede ter kennis van de ingezetenen, dat op Zaturdag den 4. September 1858, bij gelegenheid van het aldaar te geven volksfeest, van af des morgens acht uur, geene rijtuigen of paarden in het Sterrebosch en in de daar ter zijde aanwezige lanen of op den Singel voor gezegd Sterrebosch zullen worden toegelaten.

Utrecht, den 3. September 1858.

De Hoofd-Commissaris voornoemd
W. VAN GOUDOEVER.

UTRECHT 3 September.

De buitenlandsche berigten zijn vrij sober. We mogen echter wel beginnen met nogmaals te gewagen van Turkije en den slechten geest, die onder de Mahomedanen heerscht. Naauwelijks is er gewag gemaakt van de ontdekte zamenzwering tegen het leven van den onderkoning van Egypte, welk komplot niets anders is, dan de werking van het fanatisme, dat in Egypte vrije handen wil hebben, — of er wordt thans uit Konstantinopel gemeld, dat de Sultan, op raad van *Riza-pacha*, den mufti van Konstantinopel in hechtenis heeft laten nemen, als overtuigd van opruijing der Muzelmannen tegen de Christenen. Ook is de goeverneur-generaal van Trapezunt afgezet en door *Izzet-pacha* vervangen. — Hieruit kan blijken hoe het fanatisme niet alleen in de meer verwijderde streken het hoofd durft opsteken, maar ook daar zijne netten spant, waar men verwachten mag, dat het nog den meesten tegenstand zal vinden. — Brengt men dien toestand van Turkije in verband met 't geen dezer dage gebleken is van de onwetendheid, waarin de Sultan zoo lang kan blijven omtrent den neteligen staat zijner finantiën, dan blijkt het, dat het er met den pas op zijn zetel herstelden zieken man allerongelukkigst blijft uitzien. Het is de vraag, of het den Sultan bij den meest mogelijken goeden wil gelukken kan zooveel bezwaren te boven komen, vooral als men daarbij voegt den opstand, die in de Noordelijke gewesten blijft voortwoelen, waar de Christenen van lieverlede gevoelen gaan, dat zij, als de groote meerderheid uitmakende, niet stilzwijgend het dwangjuk der Muzelmannen behoeven te torschen.

Waar men zoo ongelukkige gevolgen ziet van den versterkingsdrank, die de Westmagten den zwakken Sultan hebben toegediend, is het zonderbaar te noemen, dat men er in Engeland over spreekt, dat het tijd wordt, ook China's onschendbaarheid onder de bescherming te stellen van de groote mogendheden; nu men Rusland belemmerd heeft in zijne uitbreidingszucht naar het Zuiden, beweert men namelijk in Engeland, dat het zich in het Oosten uitbreidt. Werkelijk is de aanwinst van het Amoergebied voor Rusland van groot belang; men kan onder Londen zien, hoe men daar er over spreekt. Maar de tegenwoordige Czaar, men mag het niet vergeten, werkt met veel meer ijver aan de ontwikkeling van zijn rijk, door het in werking brengen der meest gewigtige hervormingen binnen 's lands, dan dat hij juist zoekt zijn gebied te vergrooten. Intusschen is het te begrijpen, dat die vergrooting, nu die toch plaats heeft, den naijver in Europa opwekt, en dat vooral Engeland bevreesd wordt voor te grooten invloed van Rusland te Peking.

De Londensche pers is ook druk bezig met hare ergernis lucht te geven over de wijze, waarop kardinaal *Wiseman* zich in Ierland laat kennen. Wij verwijzen daartoe naar Londen.

In den Kerkelijken staat blijft de toestand erbarmelijk; de roovers spelen er den baas: dat getuigt zeker niet voor de deugdelijkheid van het priesterbestuur. — In Spanje brengt *O' Donnell* eenige orde, maar de klerikalen zijn daarmede weinig tevreden, en ze stellen hem allerlei moeijelijkheden in den weg. Waar hij de aanmatigingen en de kuiperijen der geestelijkheid bestrijdt, wordt er natuurlijk van revolutionaire woelingen gesproken. Te verwonderen is het, dat het *J. des Déb.* niettemin voortgaat *O'Donnell* slechts ten halve te steunen in zijn werk!

Uit Amerika heeft men de tijding van den dood van *Monagas*, waardoor voor Venezuela waarschijnlijk vele moeijelijkheden zijn uit den weg geruimd. — Omtrent den toestand van Mexiko ontvangt men zeer tegenstrijdige berigten.

Per telegraaf wordt ons nog berigt, dat er te Marseille tijdingen ontvangen zijn uit Alexandria tot den 25. Julij. De tijding van de zamenzwering wordt bevestigd. Er hadden arrestatiën plaats gehad; door de krachtige houding van *Saïd Pacha* was de rust gehandhaafd. Er waren 3 Turken opgehangen. Grieksche zeelieden waren op zee vermoord. Ook in Syrië heerschte groote beweging. De Fransche konsul was naar Tripoli gegaan, waar de Christenen met een algemeenen moord waren bedreigd.

— Z. M. heeft benoemd: tot regter in de arr.-regtbank te Winschoten, mr. *W. J. Feith*, subst.-off. bij die regtb.; en tot subst.-off. van justitie bij de arr.-regtb. te Winschoten, mr. *W. C. Scheidius*, adv. te Arnhem.

Z. M. heeft den luit.-gen. *A. J. Verhorst*, inspekt. van het wapen der inf., op zijn verzoek, op pensioen gesteld, ten bedrage van *f* 3000, en hem dankbetuigd voor de door hem bewezene diensten. — Voorts is aan *G. Meere* of *Meirre*, gewezen sluisknecht op het kanaal van Terneuzen, te Sas van Gent, verleend een pensioen van *f* 164 's jaars.

:— Men verzekert, dat Z. M. aan den kolonel van den generalen staf, graaf *van Lijnden*, HDs. 1. adjudant, vergunning heeft verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur met de ster van de Adolphsorde, hem door Z. D. H. den hertog *van Nassau* geschonken. — Nog verneemt men, dat voor den tijd van een jaar op non-aktiviteit is gesteld, de 1. luitenant-kwartiermeester *Berghaasen*, van het 7. regiment infanterie.

*— Men schrijft ons uit 's Hage:

„Naar men verzekert zal op het budget van Binnenlandsche zaken worden uitgetrokken de aanzienlijke som van ruim *dertig millioen guldens* voor Spoorwegen."

*— Niet alleen in de reeds in ons blad genoemde plaatsen, maar bijna overal zal de 18. verjaardag des prinsen *van Oranje* hier te lande met buitengewone plegtigheid gevierd worden. Wij gelooven dan ook onze burgerij naauwelijks te behoeven uit te noodigen aan de algemeene vreugde deel te nemen door het uitsteken der vlaggen; iedereen zal toch gaarne blijk geven van zijne belangstelling in dezen voor het vaderland en het koninklijk gezin gewigtigen dag, en we verwachten onze straten algemeen met den driekleur versierd te zien.

Geene officiële programma's worden er van de verschillende feesten gegeven; we willen hier toch herinneren aan wat de dag van morgen voor het publiek zal opleveren.

Morgen ochtend ten 10 ure beginnen de volksvermakelijkheden in het Sterrebosch. Er zijn 12 deelnemers voor het mastklimmen, 12 voor het boegsprietloopen, 8 voor het zakloopen, 8 voor het den dooden haan den kop afslaan, 8 voor het ringsteken, 8 voor het broodhappen, en 4 voor het ringrijden, terwijl daarna door al de deelnemers op klompen zal worden hardgeloopen. Muziek zal aan deze volksvermakelijkheden den meest mogelijken luister bijzetten, terwijl door de kommissie ook voor afgeschoten plaatsen is zorg gedragen tegen geringe entrée.

Daar het paradeplein door de volksvermakelijkheden is ingenomen, en het Vreeburg en de Neude door de Zaturdagsche marktbezoekers bezet zijn, zal er ten 11 ure parade gehouden worden van de schutterij en het garnizoen in de Maliebaan; het Munsterkerkhof schijnt daartoe niet goed geoordeeld. De luitenant-kolonel *Wagner* van het reg. veld-artillerie zal vermoedelijk de parade kommanderen.

Des avonds ten 11 ure zal een groot vuurwerk van wege de stad op het Vreeburg worden afgestoken, waarbij ook de hier bekende muziekkorpsen zich zullen doen hooren.

(Programma's van de volksvermakelijkheden, — met de namen der deelhebbers — en van het vuurwerk zijn alom à 3 cents te bekomen.)

Te Amsterdam zullen de feesten zich aldus opvolgen: *Vrijdag;* 3½ uur aankomst van de koninklijke familie met talrijk gevolg, langs den Haarlemmeren Nieuwendijk; 9 uur serenade van de liedertafels; koncert in *Frascati.*

Zaturdag; 12 uur parade op den Dam; 1½—6½ uur volksspelen op het Funen en de Botermarkt; 6 uur gala-diner ten hove; 's avonds algemeene illuminatie, ook van de Hoogesluis, het gedenkteeken op den Dam, en van schepen op het IJ, met vuurwerk en elektriesch licht; koncert in *Frascati* en *Park.*

Zondag; na de kerkdienst bezoek van de koninklijke familie van *Natura*; diner ten hove; 's avonds koncert in *Frascati* en *Park.*

Maandag; 10 uur audientie; 2 uur *matinée musicale* in 't Park, vereerd te worden met de tegenwoordigheid van H. M. de koningin; diner ten hove; 7 ure gala-voorstelling in den schouwburg.

Dingsdag; 10 uur audientie; 12 uur harddraverij; inslaan van den eersten paal voor het paleis van Volksvlijt; diner ten hove; soirée dansante ten hove.

Te 's Hage zijn de feesten: *Woensdag* Fransche tooneelvoorstelling; *Donderdag* volksfeesten in de Maliebaan, illuminatie en muziek, gratis voorstelling in den Franschen schouwburg; *Vrijdag* harddraverij, 's avonds wedstrijd van liedertafels en ten 11 ure groot vuurwerk in de Maliebaan.

— De Burgemeester heeft in de zitting van den Rotterdamschen gemeenteraad van gister verklaard, dat het Z. M. behaagd heeft, op het verzoek om ook Rotterdam met een bezoek te vereeren, een zeer welwillend antwoord te geven, waarin gezegd wordt, dat het Z. M. ten gevolge der feesten ter gelegenheid der meerderjarig verklaring van Z. K. H. den Prins van Oranje en door de op handen zijnde opening der Staten Generaal, niet wel mogelijk is om dadelijk aan dit verzoek te voldoen, maar dat men er op rekenen kan dat Z. M. in het begin der maand Oktober een bezoek aan die gemeente zal brengen. — De raad heeft vervolgens magtiging verleend morgen eenige openbare gebouwen van het gemeente bestuur te doen illumineren.

De raad van Rotterdam heeft daarna twee vergaderingen gewijd aan de finantiële aangelegenheden. Er waren drie verschillende meeningen tot het herstellen van het evenwigt tusschen de gewone inkomsten en uitgaven. Volgens de *eerste* moest het, zoolang het belastingstelsel van het rijk niet op een anderen leest geschoeid zou zijn, bedenkelijk geacht worden, het stelsel van direkte belastingen konsekwent door te voeren, omdat men dan botsingen met het rijk kon voorzien. Het wenschelijk achtende geene nieuwe indirekte belastingen in 't leven te roepen, of bestaande akzijnsen te verhoogen, meende men een *gemengd* stelsel van belastingen te moeten behouden; de voorstanders dezer eerste meening oordeelden dus dat men, in den geest der voorstellen der kommissie, enkele nieuwe indirekte belastingen moest aannemen, maar niet op eerste levensbehoeften, enkele akzijnsen moest verhoogen en voor omstreeks *f* 40,000 de plaatselijke direkte bel. vermeerderen.

Eene *tweede* meening was, dat men eens op den weg van afschaffing van akzijnsen, geene nieuwe akzijnsen mogt scheppen of de bestaande verhoogen. Met wijziging van den grondslag, door daartoe niet de verteering te nemen, wilde men daarom de direkte belasting verhoogen. Daardoor zou men later gemakkelijker zich kunnen gedragen naar de bepalingen, die de regering wil nemen, in 't belang der gemeentefinanciën.

Eene *derde* meening stelde zich tusschen deze beiden in; men wilde alleen verhooging van bestaande akzijnsen en van de direkte belasting, op nieuwe grondslagen gevestigd.

Nadat de algemeene beschouwingen gesloten waren en nadat met 19 tegen 9 stemmen beslist was dat als maatstaf van het vermoedelijk tekort dat op de gewone inkomsten voor het vervolg te dekken is, zou genomen worden de becijfering der kommissie van finantiën van plus minus *f* 180,000 en niet van *f* 225,000, gelijk daartoe in het centraal rapport het verlangen was geuit —, werden er enkele diskussiën gehouden over het bekende voorstel der 5 leden, maar werd ten slotte de prioriteit van het voorstel der kommissie van finantiën gehandhaafd.

Daarover zullen de diskussiën nader worden voortgezet.

:— Zoo als men weet is in de teregtzitting van den Hoogen Raad, burgerlijke kamer, van den 13 Mei ll. ten tweeden male, en nu tot de eerste teregtzitting na de vakantie, een uitstel verleend tot het hooren van den prokureur-generaal in de zoo bekende zaak van het polderbestuur van Dirksland, eischer in kassatie, tegen den kommissaris des konings in Zuidholland, verweerder; welke zaak reeds gedurende tien jaren aanhangig is en waarvan de behandeling steeds is opgehouden door verschillende exceptiën. Gisteren de zaak weder opgeroepen zijnde, nam de prokureur des eischers het woord. Op grond van onderhandelingen tot schikking die nog loopende zijn, doch die bepaaldelijk tot een goed einde zullen leiden, deed hij weder hetzelfde verzoek strekkende namelijk, dat het openbaar Ministerie worde uitgenoodigd nog drie maanden het nemen zijner konklusiën te willen uitstellen. (De zaak loopt over eene vordering van meer dan *f* 5000, waarover eene dading moet worden getroffen, die de bekrachtiging der wetgevende magt vereischt.) De prokureur des verweerders, die op dit nieuwe verzoek tot uitstel niet was voorbereid, verklaarde de beslissing hierover aan den raad te willen overlaten.

De adv. gen. *Gregory* zeide, dat hij zich bepaald moest verzetten tegen een vernieuwd uitstel. De Hooge Raad weet, zeide hij, dat er in deze de meest mogelijke inschikkelijkheid is betoond. Hij verklaart dat hij thans verlangt zijne konklusien te nemen en hij gelooft, dat de raad hem dat verzoek niet mag weigeren; z. i. heeft de raad alleen de bevoegdheid om, als de dag der uitspraak is bepaald, een uitstel daarvan te verleenen, als partijen in eene schikking treden. Thans herinnerde hij, dat het O. M. is geen ambtenaar *van* den raad, maar wel een ambtenaar *bij* den raad; een ambtenaar die op zich zelven staat; die een zelfstandig karakter heeft, onttrokken aan het toezigt van den Raad. Het O. M. heeft van het kollegie geene bevelen af te wachten, dan alleen in enkele gevallen, waarin de wet het beveelt, als het O. M. namelijk nalatig is in het vervolgen van deze of gene zaak. Maar buiten die gevallen heeft de Raad geene bevelen te geven. De bepaling van een uitstel tot het nemen der konklusie door het O. M. behoort niet aan den Raad, maar aan het O. M. zelf. En nu moet de adv. gen. verklaren, geene vrijheid te hebben om het tegenwoordig verzoek tot uitstel toe te staan.

De Hooge Raad, na hierover te hebben gedelibereerd, meende, na den prok. gen. te hebben gehoord, niet langer een uitstel te mogen verleenen, waarna de president het woord verleende aan het openb. min. De adv. gen. *Gregory* heeft vervolgens in eene uitvoerige konklusie de zaak zelve behandeld, die, gelijk men weet, betreft de al of niet-verschuldigdheid van kontributie door de achtergelegen landen van Flakkel aan het polderbestuur van oud-Herkingen voor kosten van herstel aan den zeedijk en andere werken. De adv. gen. de verschillende aangevoerde middelen van kassatie van de zijde van het polderbestuur Dirksland onaannemelijk achtende, heeft gekonkludeerd tot verwerping dezer voorziening. De uitspraak is bepaald op 29 Okt.

:— De kompagniën artillerie, die in de vlakte van Waalsdorp gekampeerd waren, zijn van daar opgebroken en gister door andere kompagniën vervangen.

— De gemeente begrooting te Groningen voor 1859 is in inkomsten 666,846,46, in uitgaven 666,683,87, sluitende alzoo met een batig saldo van *f* 126,59. De hoofdelijke omslag bedraagt *f* 30,000; de leening voor buitengewone werken *f* 184,000

— De Raad der gemeente Rijssen heeft in zijne vergadering van den 30. Aug. besloten, het schoolgeld, tot heden zoo drukkend, vooral voor den minderen stand, te rekenen van den 1. Januarij aanstaande, af te schaffen.

— Uit Vlissingen schrijft men, dat bij het passeren van H. M. koningin *Victoria*, een oorlogschip van de achterhoede op de reede voor anker is gekomen, om een anker mede te nemen, dat in 't voorjaar door 't schip Valorous was verloren.

---

*— Uit Axel schrijft men ons:

„De oogst is in het land van Axel uitnemend uitgevallen, en de aardappelen zijn zoo uitmuntend en leveren zulk een ruim beschot op, dat de landlieden zeggen, het in jaren zoo niet beleefd te hebben.”

— De heer *Hallo* laat te Nijmegen een groot [illegible] in gothischen stijl bouwen, dat de stad zeer zal versieren.

— *Piccolomini* en *Giuglini* worden te Dublyn met zooveel geestdrift begroet, als waren het de koningin en prins gemaal!

WATERHOOGTE.

[illegible], 2 *Sept.*, 1.53. El; + AP. 8.48. Gew. 20 d.

De Rijnhoogte den 2 Sept. te Keulen 8 voet 4 duim Rijnlands.

Oost-Indiën

Nog ontleenen wij aan de Java berigten van den 7. Julij het volgende:

In 1855 was door de regering, onder zekere voorwaarden, uitgeloofd eene premie van *f* 1000 en eene belooning, bestaande in eene groote gouden medalje, voor Javaansche leer- en leesboeken. Thans wenscht de regering ook zoodanige belooning te verbinden aan de vervaardiging van Maleissche leer- en leesboeken voor de inlandsche scholen in Nederl. Indië. Daartoe worden de volgende regels hierbij vastgesteld: 1. de regering verlangt werken van zedekundigen aard, of beschrijvingen op het gebied van aardrijks-, natuur- of staathuishoudkunde, geschreven of vertaald in goed voldoend zuiver Maleisch; 2. de omvang der werken is onbepaald, doch voor elk goedgekeurd vel druks (in dessendiaan) zal worden toegekend eene premie van *f* 100; 3. bovendien zal aan den schrijver, die, in eens of op verschillende tijdstippen, meer dan één vel druks indient, worden toegekend: voor een eerste tien vellen eene kleine zilveren medalje, voor de tweede tien vellen eene groote zilveren medalje, voor de derde tien vellen eene kleine gouden medalje, voor de vierde tien vellen eene groote gouden medalje, voor elk vel boven de veertig *f* 25. boven de premie van *f* 100; 4. de regering behoudt zich voor het benoemen van beoordeelaars en het goedkeuren der aangeboden werken; 5. het werk wordt 's goevernements eigendom; 6. de schrijver blijft, zulks verlangende, onbekend en is vrij in de keuze der middelen, waardoor hij dit wenscht te verzekeren; 7. de kleine medaljes hebben de grootte van een 1-guldenstuk en de groote van een $2^1/_2$-guldenstuk en hebben aan de eene zijde 's konings wapen en aan de andere het volgend opschrift:

Aan . . . . voor verspreiding van nuttige kennis onder den inlander in Nederlandsch-Indië. (Jaartal).

Door den Gouverneur-Generaal van Nederl.-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement. Benoemd: Tot sekret. der resid. Batavia G. R. C. Hageman, bij de algem. rekenkamer tot 1. komm. L. de Chauvigny de Blot, tot 2. komm. J. H. Ilcken, tot 3. komm. N. Bergveld; tot direkt. der middelen en domeinen mr. G. Umbgrove; bij de sub-komm. van onderwijs te Probolingo tot lid Mr. A. J. W. Cornets de Groot; bij het R. K. weeshuisbestuur te Samarang tot lid J. van Maanen.

Ontslagen: Op verzoek eervol uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen T. Ament; uit 's lands dienst F. Arnold Bik en W. F. Vogelzang; uit hunne betrekkingen de gesusp. adsist.-resid. van Ponorogo (Madioen) V. A. L. P. Bekkingen, de gepens. kontr. bij de landel. inkomsten en kultures H. J. Kempees; uit 's lands dienst met behoud van regt op pens. S. L. P. D. Niapce en C. F. Boermeester; bij de sub-komm. van onderwijs te Probolingo, eervol wegens vertrek, het lid J. Kroon; bij het R. K. weeshuisbestuur te Samarang, eervol wegens vertrek, als lid tevens president de heer Sanders.

Verleend: Een 2jarig verlof naar Nederland aan W. H. van der Horst; wegens ziekte aan H. Veuger Kuiper.

Militair Departement. Benoemd bij het wapen der artill.: Tot 2. luits. de serg. E. A. B. Baehr en D. Kerrebijn; tot 2. luit. G. van Utenhoven.

Bevorderd bij het wapen der inf.: Tot luit.-kol. K. F. van Steyn van Hensbroek; tot majoors: J. H. R. Köhler en J. W. J. Piper; M. L. G. van den Bergh, W. J. Heisterkamp; tot kapt.: L. de Kroon, A. E. V. de Ficquelmont, E. H. Doerrleben, J. B. du Puy de Montbrun; H. C. van der Schalk, H. Termijtelen; tot 1. luits.: L. G. F. R. W. C. van den Berg, F. A. Siebelhout, F. P. van der Giesen, F. J. W. Mekern, H. van Heijningen, J. K. Schock, H. A. Hartwig, C. Prey, J. Teunisz, J. H. Heyman, H. J. Voorstad, W. J. Andriesse, R. F. de Ravallet, W. L. van Warmelo, F. A. Gits, J. C. Fricke, P. van der Weijde, J. C. Lach de Bere, C. Schäfer, J. A. van Dapperen, J. B. van Overvest, O. H. J. Muller, C. A. C. F. W. Verstege, J. G. Scharp; tot 2. luits.: J. Magnin, C. N. de Graaf, J. W. D. A. Mac Gallevry, O. van Dyck, G. C. O. Vos van Ryswyk, W. A. Varkevisser, L. A. Collard, J. J. Bichon, W. E. Berkholst. J. J. H. de Bode, R. E. Klaver, G. de Bont, W. J. B. Spreutels, F. J. H. Duvergé, E. W. H. Krudop en F. van Haalten.

Ontslagen: Op hun verzoek eervol uit 's lands dienst Z. M. Nikiuloe, de maj. der inf. H. Raat, de 1. luit. H. W. C. A. Thieme.

Verleend een tweejarig verlof naar Nederl. wegens ziekte, aan den ritm. H. Baron Bentinck en aan den kapt. der artill. F. C. Weber.

NAPELS, 30 Augustus.

Het gerucht, dat het geschil met Frankrijk en Engeland op het punt is van bijgelegd te worden, is hier zeer verspreid. In de hooge kringen wenscht men dit zeer.

ROME, 28 Augustus.

De klagten tegen de rooverijen ten platte lande niet alleen, maar ook in de steden zijn zeer veelvuldig; de inwoners van Bologna hebben een adres aan den Kardinaal legaat gezonden, waarin zij verklaren, dat het hun ondoenlijk is, de belasting te betalen zoo de benden roovers voortgaan het land af te loopen.

De rooverijen worden op allerlei wijzen bedreven. Heden haalt men de granen weg, morgen waarschuwt men de pachters of de landeigenaars, dat zij hun koren moeten verkoopen, dewijl zij (roovers) geld noodig hebben, gelijk gebeurd is te Pescara, in de provincie Ferrara. Nu eens houdt men de diligences aan en plundert die, gelijk heeft plaats gehad te Pereta, 't kwartier van Bologna; dan eens vereenigen zich de roovers ten getalle van 20 à 30, en trekken in eene gemeente, dien zij op brandschatting stellen, gelijk geschied is te Calderara. Een boekhandelaar van Ferrara is, op 3 uren van zijne stad, aangehouden en met zijne bruid van alles beroofd geworden.

De voornaamste redenen van die toenemende stoutheid der roovers is, dat den inwoners alle wapenen ontnomen zijn, en dat zij zieh dus niet meer kunnen verdedigen.

MADRID, 27 Augustus.

De *Gazeta* van heden bevat den staat der uitgaven voor September; daarop komt voor aan pensioenen 13,316,673, en aan traktementen der geestelijkheid 15,352,061 realen, — en dat per maand, op eene bevolking van nog geen 17 millioen zielen, en voor eene geestelijkheid die bovendien nog de schoonste grondeigendommen in Spanje bezit.

Uit Barcelona schrijft men heden, dat nabij Vich in Kataloniё een gruwelijke moord gepleegd is. Zes meisjes van dertien tot drie-en-twintig jaren, die in eene katoenspinnerij werkzaam waren, werden, toen zij den 23 's avonds laat door eene bergachtige streek naar haar dorp terugkeerden, door twee jongelieden aangehouden, die haar bevolen hen te volgen, onder bedreiging, haar te zullen doodschieten ingeval van verzet. De verschrikte meisjes volgden beangst naar een nog afgelegener gedeelte van het gebergte, waar haar bevolen werd met het aangezigt tegen den grond te gaan liggen. Een bleef nu met de pistool in de hand de wacht bij haar houden, terwijl de ander ze een voor een een eind weegs met zich voerde en den hals afsneed. — Men schrijft deze gruweldaad aan eene minnewraak toe. Drie der meisjes leefden nog, doch slechts een zal welligt in het leven blijven. De moordenaars zijn nog niet gevat.

TRIEST, 30 Augustus.

De stoomboot Amerika is gisteren alhier aangekomen met berigten uit Indië van den 17. Julij. Uit Siam had men klagten over de handelsbetrekkingen. De nieuwe Engelsche konsul sir *Robert Schomburg*, ontwikkelde te weinig energie, en liet zich door de sluwe Siamezen misleiden, waardoor de vroegere verkregene privilegien verloren gingen. De Siamezen waren tegen de nederzetting van vreemde koopheden, dewijl zij meenen, dat dezen het monopolie in den handel najagen.

BERLIJN, 1 September.

Koningin *Victoria* heeft den hofmaarschalk van den prins van Pruissen een prachtige snuifdoos geschonken, voor zijne veelvuldige bemoeijingen gedurende haar verblijf op Babelsberg. Voor de bedienden heeft H. M. eene som van 5000 thlr. gegeven.

Omtrent den brand te Astrakan verneemt men, dat die is ontstaan in het pakhuis eens kuipers. Weldra naar de nabij zijnde landingsplaats overgeslagen werden de vlammen door den wind zoo aangewakkerd, dat zij na een half uur tot eene tweede landingsplaats oversloegen. De wind toenemende haalde men eene geheele rij gebouwen omver, waardoor aan eene zijde het gevaar week. Door eenige brandende balken welke de wind in de haven slingerde werd de brand daar overgebragt, waar een aantal koopvaarders werden aangetast die, de Wolga afdrijvende, den brand aan andere vaartuigen mededeelden. Twee dier brandende schepen stieten op een met kruid geladen schip, waardoor eene vreeselijke ontploffing volgde, welke een magazijn met staats-proviand en eenige bergplaatsen van hout vernielde. Den volgenden dag dreven weder eenige brandende schepen uit de haven en weldra hadden zij weder den brand medegedeeld aan 17 andere vaartuigen, waarvan 12 geladen. In het geheel verbrandden 121 huizen, 11 landingsplaatsen met al het materieel, en eene kerk. Het aantal vernielde schepen is nog niet bekend.

HAMBURG, 1 September.

Uit Kopenhagen schrijft men, dat de bisschop *Monrad* tot minister van eeredienst zal worden benoemd. Zijne officiële benoeming werd nog heden verwacht.

LONDEN, 1 September.

De *Morn. Herald* en *Daily News* verzekeren, dat het ministerie nog geene berigten omtrent de onderhandelingen in China zijn ontvangen.

De *Times* ergert zich zeer over de vorderingen, welke Rusland in het noorden van China maakt. Uit de depeche in het *J. de Pet.* blijkt, dat in Mei van dit jaar een bijzonder verdrag tusschen Rusland en China gesloten is, waarbij de linkeroever van den Amoer voortaan de grens tusschen beide Rijken vormt. Vóór het sluiten van het verdrag, bestond de grensscheiding in een bergketen, ongeveer 500 mijlen van het zuidelijkste punt van den Amoer verwijderd. Het blijkt nu, dat Rusland zich ruimschoots schadeloos heeft gesteld voor de strook gronds welke het aan den Donauoever verloor. Terwijl toch gedurende den Oosterschen oorlog een Russisch fregat een goed heenkomen moest zoeken, uit vrees van door het eskader der geallieerden genomen te worden, vond dat schip eene veilige ankerplaats in

Amoer. Daardoor werd de opmerkzaamheid der Russische regering op dit vaarwaarter gevestigd en het belang erkend, 't welk men bij het bezit van deze rivier zou hebben. Het schijnt, dat daarop eene militaire expeditie van wege Rusland derwaarts is gezonden, welke, gesteund door de tegenwoordigheid van genoemd oorlogschip, de Chinezen genoopt heeft aan het verlangen der Russen te voldoen, en generaal *Murawieff*, waarschijnlijk met het opperbevel over de expeditie belast, heeft het daartoe strekkend traktaat gesloten. Van een en ander is men in het Westen bijna geheel onkundig gebleven; alleen wist men van de agenten in China, dat de officiële Pekingsche courant voor eenigen tijd melding heeft gemaakt van het vervaardigen van vuurwapenen en buskruid, ten einde de invallen van de barbaren in het Noorden te bestrijden. Intusschen blijkt nu, dat Rusland een uitgestrekt grondgebied heeft verkregen en het gebruik van een groot en goed vaarwater, dat niet verder van Peking verwijderd is dan Kanton. Het voordeel van het tweede verdrag, waarbij de handel met vreemde natiën overal in het Chinesche rijk wordt toegestaan, is blijkbaar aan de zijde van hem, die zich reeds van zulk eene gunstige positie heeft verzekerd, zoodat ten slotte de expeditie van de geallieerden tegen China Rusland het meest ten goede komt. Wanneer de Westersche Mogendheden aan Rusland eene vergoeding hadden willen schenken voor de schade door hem gedurende den oorlog geleden, dan hadden zij geen betere keus kunnen doen. Nu de *Times* dit alles verneemt, is het niet te verwonderen, dat hij de geheele expeditie tegen China bijna betreurt en, dubbel verbolgen op den geduchten Noordschen kolossus, er van spreekt, om even als met Turkije het geval is geweest, de onschendbaarheid van het Chinesche rijk onderling te waarborgen. De vreugde over de overwinning in China gaat dan ook voor den *Times* verloren, en hij wijst op het dubbel belang, dat Europa er nu bij heeft, om diplomatieke agenten te Peking te hebben, ten einde Rusland in zijne houding tegenover China van meer nabij te kunnen gadeslaan.

De Geograaf Dr. *Peterman* schrijft over de aanwinst van 't Amoergebied. „Het belang van dat gebied voor Rusland als handelsweg kan niet hoog genoeg opgegeven worden. Nicolayeffski, dat aan de monding van den Amoer ligt en reeds thans die streken van handelsprodukten en artikelen van weelde voorziet, welke vroeger uit het vergelegen en dure Petersburg kwamen, is bestemd het Londen of Liverpool van Aziatisch Rusland te worden. Acht jaren geleden was het eene wildernis, thans is het eene bloeijende handelsplaats en de Russiesche regering moedigt, door de meest liberale ondersteuning, vreemde zoowel als inlandsche kooplieden aan, zich aldaar te vestigen. Reeds thans bevaren 29 stoombooten, waaronder 14 oorlogschepen, den Amoer. Rusland, zegt dr. *Petermann*, houdt deze feiten niet geheim en men moet erkennen, dat de tegenwoordige Czaar eene geheel andere staatkunde dan zijne voorgangers volgt. De Amoer heeft overigens dit eigenaardige, dat zijne monding, hoewel zij op geen hoogeren breedtegraad ligt dan die van de Shannon, in Ierland, ten gevolge van zekere invloeden van het klimaat, door ophoopingen van ijs, negen maanden van het jaar gesloten blijft. Doch Rusland is voornemens, van zeker punt aan den Amoer, 60 mijlen ten zuiden van de monding, een spoorweg naar de Castriesbaai aan te leggen, welke baai acht maanden van het jaar open is.

De rede, door kardinaal *Wiseman* in Ierland gehouden, geeft aan den *Morning-Post* aanleiding tot eenige opmerkingen; het blad ziet in het opzettelijk weglaten van den heildronk op de koningin het bewijs, dat de Roomschen in Engeland zich alleen onderdanen van den Paus achten, eene bewering, zegt de *Morning-Post*, om welke men zoo gewoon was te lagchen. — De *Times*, ofschoon de noodzakelijkheid erkennende van het aannemen der emancipatiewet in 1822, betuigt, dat zonder twijfel de tegenstanders der emancipatie-bill een krachtig argument zouden kunnen trekken uit de handelingen der pauselijke hierarchie te Ballinasloe en de aanmerkingen van kardinaal *Wiseman*. „Aan den disch gezeten met 150 prelaten en geestelijken van alle rangen, verzweeg de kardinaal zoo ten eenenmale alles, wat ten gunste der Roomschen gedaan was, en beval met zoo weinig naauwgezetheid aan om meer te verlangen, dat wij zoo iets (dus zegt de *Times*) nimmer konden verwachten, zelfs uit den mond van een kardinaal bij eene zamenkomst van priesters." Het blad verklaart, dat de volledige rede hem niet bekend is en hoopt, dat het onbekende betere gevoelens van welgezindheid en nationaliteit behelzen moge, die echter alsdan lijnregt strijden zullen met het bekende. De uitgedrukte gevoelens van den kardinaal zijn waard medegedeeld te worden. Hij spreekt van vereeniging, niet van Groot-Brittanje en Ierland, maar van de „Katholieken der beide natiën." Het geheele doel en de strekking dier rede is (dus gaat de *Times* voort) om het talrijke en invloedrijke ligchaam der Iersche Roomschen in staat te stellen zich met die in Engeland te vereenigen, ten einde de inwilliging hunner vorderingen van het Parlement af te persen. Engeland wordt beschreven als „een land waarin de ware godsdienst bijna is uitgedoofd," en van het uitvoerend bewind wordt gezegd, dat het de klagten en vertoogen der Roomschen ten behoeve hunner godsdienst in den wind slaat. De falanks der Iersche Roomschen behoort hunne broederen in Engeland te versterken, om door vereende pogingen datgene te verkrijgen wat kardinaal *Wiseman* en zijne kollega's wenschelijk achten. De *Times* doet vervolgens opmerken: dat de emancipatie-akte ten volle is toegepast; dat de wet tegen de Roomsche geestelijke titels eene doode letter bleef; dat Maynooth steeds eene toelage ontvangt, en dat de Roomschen in vele opzigten de meeste inwilligingen genoten. Nogtans klaagt in 1858 eene vergadering van Roomsche priesteren over grieven, en wordt alles aangewend om het pausdom en de priesterschap boven de soeverein, het bewind en de natie van het vereenigd koningrijk te verheffen. De eerste dronk was op „onzen allerheiligsten vader den Paus," en die op koningin *Victoria* werd geheel weggelaten, en de Katholieken van Engeland en Ierland werden „onderdanen van éóne vorstin genoemd, doch naauwer vereenigd als leden van dezelfde kerk." De *Times* is over het verzuim van den toast op de koningin en de laatste woorden aangaande de onderdanen zeer gebelgd, en noemt het opregte, onvervalschte pausgezindheid, zich echter troostende met de gedachte dat de Roomsche onderdanen van koningin *Victoria* zich niet zullen vereenigen met de gevoelens te Ballinasloe geuit, en hij schijnt werkelijk te gelooven dat de leken der Roomsche kerk op betwiste punten, vooral met betrekking tot de toekenning van oppergezag, van hunne geestelijke meesters zouden durven verschillen.

Een groot aantal personen, waaronder zeer aanzienlijke en ook Parlementsleden, heeft een adres tot den Zweedschen gezant bij ons hof gerigt, waarin zij aan den eenen kant hun leedwezen te kennen geven over de godsdienstige onverdraagzaamheid, die nog in Zweden bestaat, waarvan onder anderen het dezer dagen gevelde vonnis tegen zes vrouwen, welke eene andere godsdienst dan die van den staat omhelsd hebben, ten bewijze kan strekken; en aan den anderen kant den gezant verzoeken, bij zijn soeverein pogingen aan te wenden tot het invoeren van eene verdraagzaamheid, die meer overeenkomstig is met het Evangelie.

Onder de berigten uit Hong-Kong wordt gemeld, dat *Ki-Ying*, die eenige jaren geleden in ongenade was gevallen, omdat hij zich te gunstig gezind betoond had jegens de Engelschen, bij de nu gevoerde onderhandelingen integendeel den Europeanen zeer vijandig is geweest, en al zijn invloed heeft aangewend om het sluiten van het verdrag te beletten of althans aan den sleur te houden. Dit bemerkende, had lord *Elgin* echter eenige dokumenten te voorschijn gebragt, waaruit bleek, dat *Ki-Ying* in den laatsten oorlog evenzeer het vertrouwen zijner regering als dat der Engelschen schromelijk had misbruikt. De Chineesche diplomaat geraakte hierdoor zoozeer in verlegenheid, dat hij zich dadelijk aan de onderhandelingen onttrok en naar Pekin terugkeerde.

De feesten te Nieuw-York zijn buitengemeen luisterrijk geweest, ter eere van het leggen van den onderzeeschen kabel. De *N. York Times* zegt: „Sedert de stichting onzer stad heeft bij geene gelegenheid eene zoo algemeene geestdrift en vreugde geheerscht, als dit gisteren avond het geval was. Den vreemdeling moet het zijn voorgekomen, als vierden wij het sluiten van den vrede na een langen en zwaren oorlog. Ieder scheen over de opgewondenheid van zijn naaste en van zich zelven verwonderd te zijn." De *N. York Tribume* schrijft: „Zoo is dan ook de laatste twijfeling verdwenen en de oude wereld met de nieuwe door de banden der mededeeling en van het onmiddelijk verkeer met elkander verbonden. Mogen zij banden van eeuwigen vrede zijn, en moge de elektrische bliksem, die onder het bed van den Oceaan van het eene vasteland naar het andere schiet, voor altijd den donder der oorlogskanonnen en het geknetter van moorddadige musketten vervangen." De stemming van het volk kan men opmaken o. a. uit de volgende transparenten bij de algemeene illuminatie, waarvan enkelen den aanlegger *Cyrus W. Field* niet vergaten: „Engeland en Amerika door den telegraaf gehuwd." „Gehuwd, Aug. 1858, door *Cyrus W. Field*, Oud-Ierland en Miss Jong-Amerika; dat hunne wittebroodsweken eeuwig mogen duren," en: „De oude *Cyrus* en de nieuwe; de eerste veroverde het land voor zich zelven, de tweede den Oceaan voor de wereld"; verder: „Our Field is the Field of the world."

Den 1. Okt. wordt te Toranto in Kanada eene groote nijverheids tentoonstelling geopend, in een paleis, vervaardigd naar het model van het Krisstallen paleis, van Hyde Park. Aan de koningin is het verzoek gerigt, zich bij de gelegenheid te doen vertegenwoordigen door den prins van Wales.

LONDEN, 2 September.

De stoomboot Arago is van Nieuw-York aangekomen met 106,000 dollars aan boord en berigten van den 21. Aug. De voornaamste tijding is, dat de president van Venezuela, *Monagas*, overleden is. Hij werd door de thans bestaande regering gevangen gehouden, en zijne invrijheidstelling door de Engelsche en Fransche gezanten gevorderd. Door zijn dood is die twist vereffend.

PARIJS 1 September.

HH. MM. zijn heden morgen naar Biarritz vertrokken, den keizerlijken prins evenwel hier achterlatende, daar zich in die badplaats o. a. gevallen van kroep hadden voorgedaan. — De hertog van Malakoff keert eerst morgen naar Londen terug. Ook de heer *de Persigny* zal weldra het kanaal oversteken. Zijne redevoering in den generalen raad van la Loire, werd, naar men wil op 's keizers bevel, in den *Moniteur* opgenomen.

Lord *Palmerston* wordt heden avond te Parijs terug verwacht van Chantilly, het landgoed van lord *Cowley*, waar hij en lord *Clarendon* eenige dagen hebben doorgebragt. Uit zijn togtje herwaarts voorspelt men niet veel goeds voor het Engelsch ministerie.

Naar men zegt, zal de broeder des Sultans, *Abdul-Aziz* ons land bezoeken. Dit zou de eerste maal zijn dat de sultan iemand, die zoo na aan hem verwant is, toestaat het Westen te bezoeken.

De *Patrie* bevat heden de redevoering van den heer *de Persigny*. Wat omtrent de passage over de pers door de verschillende bladen gezegd is geeft de *Pays* aanleiding om te schrijven, dat de diskussie deswegens uitgeput is en eene langere polemiek tot niets zou leiden, daar de pers dan niet gemakkelijk zou kunnen doen uitkomen, dat de publieke opinie overeenstemt met hare persoonlijke wenschen. Het blad is van oordeel, dat verandering in deze slechts, als het noodig is, kan plaats vinden door het initiatief der regering zelve, welke hier alleen kan beoordeelen of de noodzakelijkheid bestaat en of de tijd tot verandering gekomen is.

De *Presse* bevat eene korrespondentie uit Konstantinopel, waarin, naar aanleiding der maatregelen waartoe de Sultan tot stuiting der schandelijke verkwisting besloten heeft, wordt uiteengezet, wat eigenlijk de oorzaak van dat kwaad is. Die verkwisting is nl. alleen het gevolg van de gewoonte in Turkije, dat ieder persoon van eenig gewigt een kiala of intendant heeft, die zijne bezittingen beheert en alle inkoopen en betalingen doet. Deze kialas nu maken er volstrekt geen gewetensbezwaar van, om zich bij de inkoopen drie- en viermaal hooger gestelde kwitantiën te laten afgeven, dan de som welke zij eigenlijk betalen, waardoor zij zich ten koste van hunne meesters, die volstrekt geen kontrôle op hen uitoefenen, op schandelijke wijze verrijken, zoodat zij binnen eenige jaren, door hun rijkdom, zelven tot aanzienlijke betrekkingen kunnen geraken, na eene gruwelijke verwoesting in het vermogen hunner meesters te hebben aangerigt. In het paleis, waar alle prinsen en prinsessen mede hunne *kialas* hebben, gaan deze evenééns te werk, en *Riza Pacha* zal bij zijn onderzoek ongetwijfeld schandelijke bedriegerijen en diefstallen ontdekken. Twee of drie maanden geleden heeft de sultan drie zijner dochters uitgehuwd. De kiala der jongste heeft in dien korten tijd zijne meesteres ruim 60,000,000 piasters of zes millioen gulden schuld bezorgd.

De Tourniquets aan de beurs zullen met 1 Jan. aanstaande afgeschaft en het entréegeld dus opgeheven worden. De dagbladen mogen van dit feit geen melding maken, omdat de regering der schijn wil vermijden, als of zij aan zekeren aandrang zou hebben toegegeven.

PARIJS, 2 September.

De *Moniteur* van heden bevestigt, dat de keizer en de keizerin gisteren morgen naar Biarritz zijn vertrokken. Hunne Maj. zijn des avonds 6 ure te Bordeaux aangekomen, zijn onmiddelijk verder gereisd, en nog dien avond te Biarritz gearriveerd.

Op de beurs gaat de likwidatie der spoorweg-aktien tamelijk goed van de hand, doch er hebben vele verkoopen plaats.

MARSEILLE, 1 September.

Het Engelsche fregat Curaçao is alhier aangekomen, om lord *Redcliffe* aan boord te nemen en naar Konstantinopel over te brengen.

Brieven uit Indiën, gisteren alhier ontvangen, zijn niet gunstig voor de Engelschen: de handel is er in eenen ellendigen toestand; de staatkundige toestand is bij de aldaar wonende kooplieden niet regt bekend, doch zij gelooven de officieële berigten, die de zaak gunstiger kleuren, slechts ten deele. Er zal niets ernstigs ondernomen worden, dan bij de aankomst van nieuwe troepen.

De *Bombay Times* van den 4. Aug. zegt, dat de berigten van Singapore beweren, dat het verdrag met den koning van Siam gesloten, in vele opzigten wordt geschonden. In weerwil van dien bleef die vorst gunstig gezind jegens de vreemdelingen.

Dat dagblad geeft de verschillende korpsen inboorlingen op, in het koningrijk Oude vereenigd, ten getalle van 66,000 man; doch meent, dat een verstandig gedrag der Engelsche regering veel goeds tot onderwerping zal kunnen teweeg brengen.

Marktberigten.

Schiedam, 2 Sept. Granen. Verkocht: R Kunda *f* 212 6/w., en 147 R Pernau *f* 218
Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 17,50 idem *f* 23,00. Amsterd. proef *f* 24,25, zond lasting. Spoeling *f* 0,80 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Konink Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Z

Sept.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij O°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	O
			N. R						
2	2	wzw.	7.0	759.95	68.0	0.0	0.61	0	Be
	10	z.	0.0	60.17	56.8	— 2.3	0.92	0	Li
3	8	zzw.	5.0	58.47	62.1	— 0.2	0.89	0	Be

PRIJZEN DER EFFEKTE

AMSTERDAM 2 September 185

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . .	2½	pCt.	64⅞	64
dito dito	3	„	77¼	77
dito dito	4	„	99	-
Handelmaatschappij .	4½	„	138½	138
Oost-Indische Leening	4	„	98½	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	2½	pCt.	53½	
SPANJE.				
Obligatien	1½	pCt.	28⁹⁄₁₆	28
Oblig.	3	„	45	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	39½	39
Amortisable			10	10
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	47⁵⁄₁₆	47
dito 1856/57.	3	„	46⅜	46
dito uitgestelde			28½	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	106⅝	
Obligat. 1828 & 1829	5	„	104½	
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	92	92
Certifikaten 1840. . .	4	„	87⅛	
Cert. bij *Stieglitz* .	4	„	87	
dito 1855 6e Serie. .	5	„	102⁵⁄₁₆	102
Cert. van Assign. .	6	„	67⅛	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500			154¼	
Obligatien.	4	pCt.	82⅜	82
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5	„	77⅜	77
Oblig. Rente Am. . .	5	„	87⁹⁄₁₆	87
dito dito Nat. 1854.	5	„	77⅞	78
dito dito	2½	„	39⅝	39
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	100³⁄₁₆	
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 . . .	1	„	14⁵⁄₁₆	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4¾	„	36½	
Grenada, Oblig. . . .	3¼	„	19¹⁵⁄₁₆	19
Mexiko. Obl.	3	„	20⅝	20
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	83¹³⁄₁₆	84

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN